

Latvijas Nacionālās bibliotēkas “Virtakas klases” piedāvājums pamatskolu skolēniem

Foto: Kristis Luhaers

Ekskursijas

Ceļojums ekspozīcijā "Grāmata Latvijā" ar āķīgu un aizraujošu uzdevumu grāmatiņu (3.– 6. klase, līdz 20 cilvēkiem)

Ar uzdevumu grāmatiņas palīdzību skolēni iepazīst ekspozīciju, spēj tajā orientēties, gan patstāvīgi, gan grupās rod atbildes uz dažādiem jautājumiem par grāmatu attīstības vēsturi, grāmatu formu un sastāvdaļām, kā arī pārdomā grāmatu nozīmi savā dzīvē. Mācoties atlasīt informāciju, skolēni vingrinās teksta analīzes, sadarbības un radošuma prasmēs.

Ekskursijas ilgums: 40 min. – 60 min.

Ekskursija ekspozīcijā “Grāmata Latvijā” (7.– 9.klase, līdz 20 cilvēkiem)

Vecuma grupai adaptēts vēstījums par grāmatas attīstību Latvijas teritorijā no pirmsākumiem līdz mūsdienām. Īpašs akcents ekskursijā likts uz skolēnu iesaisti un līdzdarbošanos ekspozīcijā.

Ekskursijas ilgums: 30 min. – 60 min.

Ekskursija ekspozīcijā “Grāmata Latvijā” mazākumtautību skolēniem

(5.– 8. klase, līdz 20 cilvēkiem)

Vecumam un auditorijai adaptēts vēstījums par grāmatas attīstību Latvijas teritorijā no pirmsākumiem līdz mūsdienām. Ar darba grāmatiņas palīdzību dalībnieki varēs papildināt latviešu valodas vārdu krājumu un uzlabot valodas lietojumu. Īpašs akcents ekskursijā likts uz skolēnu iesaisti un līdzdarbošanos ekspozīcijā.

Ekskursijas ilgums: 40 min. – 60 min.

Nodarbības

Nodarbība par senajām rakstu zīmēm un simbolu veidošanu (5.– 9. klase, līdz 20 cilvēkiem)

Skolēni iepazīst Virtakas ieža rakstu zīmes, izprot, kas ir simboli un kā tie var tikt izmantoti, piemēram, logotipu izveidē. Nodarbības izskaņā skolēni izstrādā savas ģimenes simbolu, apzinoties tā nozīmi, un spēj par to pastāstīt saviem klases biedriem. Nodarbība palīdz attīstīt radošumu, sadarbības un informācijas analīzes prasmes.

Nodarbības ilgums: 30 min.

Nodarbība “Ja es būtu grāmata” (4.- 5.klasei, līdz 20 cilvēkiem)

Nodarbība veidota divās daļās. Pirmajā daļā nodarbības vadītāja, ņemot talkā izdevniecības “Liels un mazs” izdoto Žozē Žorži Letrija grāmatu “Ja es būtu grāmata”, rosinās skolēnus iepazīt grāmatu kā draugu un atklāt sev ekspozīciju “Grāmata Latvijā”. Otrā daļa, Virtakas klasē, piedāvās praktisku

darbošanos, kurā dalībniekiem būs iespēja pašiem veidot savu versiju kādam grāmatas stāsta turpinājumam.

Nodarbība lieliski papildina literatūras, mākslas, latviešu valodas un dizaina jomas zināšanas un prasmes. Tās mērķis ir attīstīt lasītprasmi un iztēli.

Nodarbības ilgums: 90 min.

Nodarbība “Nāc un presē!” (4.– 9.klasei, līdz 20 cilvēkiem)

Dalībnieki mācās radīt idejas sociālās reklāmas kampaņām par drošību apkārtējā vidē (grupas ir aicinātas piedāvāt savu tematu). Sadarbojoties rada īsus, kodolīgus un skanīgus saukļus, liek tos spoguļrakstā, kā to dara burtliči, un drukā ar iespaidpresi. Nodarbība attīsta līdzdalības, pašvadības, radošuma un sadarbības prasmes.

Nodarbības ilgums: 60 min.

Radošās darbnīcas

Marmorēšana (4.-9.klase, līdz 20 cilvēkiem)

Darbnīcas dalībnieki iepazīst un izmēģina senu papīra dekorēšanas tehniku – marmorēšanu. Katrs skolēns, izvēloties savus krāsu salikumus un intensitāti, veido rakstu uz ūdens virsmas, no kuras tas tiek pārņemts uz papīra. Marmorēšanas raksti ir unikāli – tos nav iespējams atkārtot un nokopēt. Visi darbnīcā nepieciešamie materiāli pieejami uz vietas.

Darbnīcas ilgums: 40 min.

Grafikas darbnīca (4.– 9. klases, līdz 20 cilvēkiem)

Darbnīcas laikā dalībnieki iepazīstas ar bostonpreses vēsturi un darbības principiem. Attīstot radošumu, trenējot precizitāti un pacietību, katrs skolēns izveido savu augstspieduma iespaidformu jeb klišeju, kuru nodarbības beigās var nodrukāt. Iespiedformas veidu (monotīpija, linogriezums, alternatīvie klišeju izgatavošanas veidi) tiek piemēroti atkarībā no dalībnieku skaita un vecuma, nodarbības ilguma. Visi darbnīcā nepieciešamie materiāli pieejami uz vietas.

Darbnīcas ilgums: 60 min.

Grāmatu iesiešanas darbnīca (4.– 9. klases, līdz 20 cilvēkiem)

Pēc dažādu grāmatas elementu iepazīšanas ekspozīcijā “Grāmata Latvijā” skolēni veido un iesien savu miniatūrgrāmatu. Lai izveidotu grāmatas sējumu, darbnīcas dalībniekiem jābūt gataviem strādāt ar lielu pacietību un precizitāti. Visi darbnīcā nepieciešamie materiāli pieejami uz vietas.

Darbnīcas ilgums: 60 min.

“Mana zīme manā logā” (5.– 9. klases, līdz 20 cilvēkiem)

Iedvesmojoties no Virtakas ieža un citām senajām Latvijas rakstu zīmēm, darbnīcas dalībnieki izstrādā savas dzimtas zīmi un ietver to logā iekaramā dekorā. Visi darbnīcā nepieciešamie materiāli pieejami uz vietas.

Darbnīcas ilgums: 45 min.

Kaligrāfijas darbnīca (6.– 9.klase, līdz 20 cilvēkiem)

Darbnīcas laikā skolēni apgūst prasmi rakstīt ar spalvaskātu. Pēc iesildīšanās vingrinājumiem strīpiņu un līkloču vilkšanā katrs dalībnieks raksta savu vārdu vai citu paša izvēlētu tekstu, papildinot alfabēta burtus ar elegantiem vijumiem. Visi darbnīcā nepieciešamie materiāli pieejami uz vietas.

Darbnīcas ilgums: 60 min.

“Ceļojums pagātnē”* (4. – 9. klases, līdz 40 cilvēkiem)

Darbnīcas dalībnieki apmeklē gan Latvijas dzelzceļa vēstures muzeju, gan Latvijas Nacionālo bibliotēku. Dzelzceļa muzejā skolēni aplūko ikdienā apmeklētājiem nepieejamos autentiskos dzelzceļa riteklus un uzzina, kā dzelzceļa attīstība kopš 19. gadsimta mainījusi ceļošanas paradumus. Smeļoties iedvesmu no Latvijas Nacionālās bibliotēkas un Dzelzceļa muzeja krājumiem, skolēni veido katrs savu ceļojuma pastkartes dizainu. Kartītes tiek veidotas, gan zīmējot ar roku, gan drukājot augstspieduma tehnikā ar 100 gadus senu bostonpresi. Darbnīcas laikā skolēni attīsta pašvadības,

radošuma un rakstīt prasmes. Iegūst zināšanas kultūras, vēstures, sociālo zinību un mākslas priekšmetos.

Darbības ilgums: 120 min.

Ekskursijas, nodarbības un radošās darbības skolēniem – bez maksas!

*Radošās darbības “Ceļojums pagātnē” maksa saskaņā ar Latvijas dzelzceļa vēstures muzeja cenrādi.

Kontakti

Latvijas Nacionālā bibliotēka
Mūkusalas iela 3, Rīga, 1. stāvs
Tālrunis: 26420065
E-pasts: gramata.latvija@lnb.lv

